

Наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького: Зб. наук. праць. К.: Вид-во Європейського університету, 2010.-458 с

Редакційна колегія

Ю.С. Шемшученко, Ю.Л. Бошицький, А.С. Мацко, О.В. Чернецька, В.Н. Денисов..

У збірнику наукових праць, присвячених пам'яті видатного українського правознавця академіка Володимира Михайловича Корецького, опубліковані статті вітчизняних та зарубіжних правознавців, зокрема наукові дослідження у сфері історії й теорії держави та права, міжнародного права, міжнародного приватного права, порівняльного правознавства тощо.

У збірнику наукових праць простежується історичний екскурс наукової спадщини Володимира Михайловича Корецького, яка і зараз становить неабиякий інтерес для юридичної науки і практики.

The set of materials commemorating a great Ukrainian law expert, academician Koretskiy Volodymyr Mykhailovych includes articles contributed by outstanding law scientists particularly research of history and theory of state and law, international private law, comparative law studies issues, etc.

The materials represent the historical retrospective of Koretskiy's scientific heritage being of great interest and value for the legal science and practice.

Рекомендовано до друку

Вченою радою

*Київського університету права НАН України,
протокол №7 від 04.03.2010р.*

**УДК 340.12.001(063)
ББК 67.3**

ISBN 966-96309-7-5

© Київський університет права НАН України, 2010

ПЕРЕДМОВА

У 2008 році Київський університет права НАН України спільно з Інститутом держави і права ім. В.М. Корецького НАН України започаткував проведення щорічної науково-практичної конференції *«Наукові читання, присвячені пам'яті В. М. Корецького»*, що в подальшому стало вже традицією. Проведення наукового форуму дає можливість гармонійно поєднувати наукову діяльність, фахове спілкування видатних вчених у сфері міжнародного і національного права, розширювати коло наукових інтересів та зв'язків з представниками інших вищих навчальних закладів та наукових шкіл. І тому такий щорічний науковий форум в пам'ять В.М. Корецького має глибоку наукову та освітню мету.

Концепція читань передбачає обговорення актуальних проблем розвитку права в сучасній Україні на підставі порівняльного законодавства, відродження інтересу науковців до наукової спадщини В. М. Корецького, а також в цьому контексті до проблем формування правової системи сучасної незалежної, демократичної, правової і соціальної держави, яка обрала шлях послідовної розбудови в Україні громадянського суспільства. Суспільства вільних і рівних людей, де, за переконанням Володимира Михайловича, дійсно цінуються права і свободи кожної людини, де панують розвинута відкрита економіка, демократія і верховенство права.

Постать В.М. Корецького яскрава і непересічна завдяки його глибокій ерудованості, досвідченості та інтелігентності. Його значний внесок у розвиток радянської юридичної науки, міжнародного приватного права, міжнародного публічного права та порівняльного правознавства недооцінений нащадками. Не надто добре про В.М. Корецького обізнана і сучасна молодь, яка прагне отримати юридичну освіту.

Ми маємо пам'ятати, що сучасне українське суспільство здобуло важливу перемогу в обстоюванні основних демократичних принципів та цінностей. Ми повинні пишатися тим, що українська молодь, зокрема українське студентство, демонструють високу академічну культуру захисту своїх конституційних прав та свобод, і тим самим доводять, що Україна прагне вільного демократичного розвитку і готова гідно захищати своє майбутнє.

Творча спадщина В.М.Корецького виходить за суто професійні рамки, оскільки його особистість, його роль у політичному житті, особливо в царині міжнародних відносин, незмірно ширша. Погляди та ідеї Володимира Корецького багато в чому зберігають актуальність і сьогодні, оскільки він висококваліфіковано визначив загальні важливі проблеми міжнародного приватного права.

Життя, творчість та ідеї Володимира Михайловича є прикладом сучасного юриста. Він мав заслужену велику повагу серед радянської юридичної громадськості. Тому важливо нагадати й відродити цю повагу до нього у студентства.

Володимир Корецький - людина величезної наукової ерудиції, автор численних праць. Зокрема це лекції з історії держави й права; «Створення воєнних баз США на чужих територіях - порушення міжнародного права»; «Монтеск'є. Загальні принципи права в міжнароднім праві»; «Хрестоматія з історії держави й права»; «Проблема основних прав і обов'язків держав у міжнароднім праві», «Декларації прав і обов'язків держав» тощо.

Активна участь протягом більш ніж чверті століття в найважливіших міжнародних конференціях і організаціях давала великий фактичний матеріал для дослідження проблем міжнародного публічного права, стимулювала розширення кола наукових інтересів.

Розглядаючи ключові положення міжнародного права, Володимир Корецький аргументував свої висновки, спираючись на історичний і порівняльно-правовий методи, критично, але з повною науковою об'єктивністю аналізував праці сучасних йому закордонних авторів. Не дивно й показово, що він єдиний науковець-юрист у СРСР, який був ушанований званням Героя Соціалістичної Праці і

став одним з найбільш авторитетних юристів-міжнародників не тільки в нашій країні, але й за її межами.

Треті читання присвячені як сучасному аналізу творчої спадщини Володимира Корецького, так і осмисленню сучасних проблем розвитку права в нашій державі, ідеям та проблемам формування правової системи нашої держави, актуальним проблемам сучасного міжнародного публічного й приватного права, міжнародного господарського права, цивільного права західних держав. Впевнений, що зараз, а саме, коли зростає роль і значення юридичної науки для подальшої розбудови нашого суспільства та держави, проведення наукових читань, присвячених пам'яті видатного українського правознавця Володимира Михайловича Корецького, є закономірним явищем.

Від Інституту держави і права ім. В.М.Корецького, Київського університету права НАН України та від мене особисто висловлюю щирі подяку всім, хто взяв участь у роботі Третіх наукових читань, авторам, які подали свої статті до цієї збірки, а також усім, хто сприяв виходу цього видання в світ.

З повагою до читача
Юрій Сергійович Шемшученко,
доктор юридичних наук,
професор, академік НАН України,
директор Інституту держави і права
ім. В.М. Корецького,

Юрій Ладиславович Бошицький,
професор, заслужений юрист України,
ректор Київського університету права
НАН України

ЗМ ІСТ

Шемшученко Ю.С, Бошицький Ю.Л. ПЕРЕДМОВА.....	3
Eszter Gilányi The Hungarian Legislation Concerning Infanticide (A Historical Overview and the Criminological Background).....	5
Nyilas Anna Some reflections on the Regulation of the European Small Claims Procedure.....	11
SzilAgyi Emese Hungarian Political Financing - in an international context.....	21
Máté Szabó Disobedience and Criticism. The ethos of Ombudsman's Institution and the «East-European Revolution of Human Rights».....	26
Péterfalvi Attila The Legislation of the Right for Protection of Personal Data and the Right to Disclosure of Information of Public Interest in Hungary.....	35
Бошицький Ю.Л. Інтелектуальна власність в Україні: деякі проблеми правового регулювання в умовах євроінтеграції.....	48
Оніщенко Н.М. «Юридична компаративістика», «порівняльне правознавство» та «правові системи сучасності» як юридичні категорії та наукові напрями (сутність і співвідношення).....	57
Патей-Братасюк М.Г. Ціннісно-гуманістичний вимір в українській природно-правовій традиції.....	61
Савчук К.О. Становлення та розвиток вітчизняної науки міжнародного права у XIX - першій половині XX сторіччя.....	68
Алиев Ш.И. Европейская социальная хартия как источник международных обязательств Азербайджанской Республики.....	74
Бабін Б. В. Аналіз правового змісту двосторонніх міждержавних програм.....	82
Баданова Є. В. Морська доктрина України: аналіз у світлі міжнародно-правових вимог про збереження та управління живими природними ресурсами моря.....	90
Бакалінська О. О. Право громадян на конкуренцію та його реалізація в Україні.....	93
Берега Я. В. Європейські стандарти прав людини як засади розвитку правової системи України.....	98
Білас Ю.Ю. Основні вимоги до правозастосовчої діяльності в органах виконавчої влади сучасної України.....	105
Богініч О.Л. Гуманізація права-тенденція розвитку сучасної правової системи.....	111
Бондар Ю.М. Правова аксіологія в контексті порівняльно-правового підходу.....	113
Братасюк В.М.	

Нормативний вимір в праві в контексті постмодерної правової реальності.....	118
Васецький В.Ю.	
Основні механізми забезпечення захисту прав і свобод людини в контексті розвитку правової системи України.....	125
Васильченко А. О.	
Порушення прав людини: люди як товар.....	128
Гавриленко Ю.М.	
Становлення та еволюція українського трудового права: історико-правовий аспект.....	130
Гавронська І.В.	
Евтаназія як право людини. Проблеми закріплення у законодавстві.....	135
Герасименко Д. Є.	
Захист прав людини в рамках міжнародних організацій.....	140
Гіждіван Л.Ю.	
Міжнародні організації і права охорона навколишнього середовища.....	143
Головань Т.Г.	
Участь банківських установ у забезпеченні податкового контролю.....	148
Головатенко В.	
Защита прав человека в ситуациях массовых беспорядков и обстановке внутренней напряженности.....	152
Гончарук О.	
Поняття штрафу як виду покарання у кримінальному праві (порівняльний аспект).....	159
Горленко В.В.	
Стан розвитку громадянського суспільства в Україні та в країнах Західної Європи.....	164
Градова В. Г.	
Філософсько-правовий підхід до дослідження європейського права.....	166
Грінченко О. О.	
Європейське право та його розвиток у сучасних умовах.....	172
Гуленко Ю.М.	
Тероризм і національно-визвольна боротьба, їх відмінність.....	175
Данилюк Я. В.	
Насильство над дітьми у навчальних закладах та у сім'ї.....	188
Дворкова А.В.	
Досвід роботи вітчизняних і міжнародних громадських організацій з надання допомоги бездоглядним та безпритульним дітям, як умова запобігання злочинності неповнолітніх.....	191
Дмитрасевич Н.О.	
Становлення міжнародної правосуб'єктності УРСР у 1919-1922 рр.....	194
Доби К.	
Проблемные вопросы регламентации внутренних вооруженных конфликтов при принятии Римского Статута МУСС.....	197
Дроздова Ю.В.	
Рада Безпеки: врегулювання конфлікту в зоні Перської затоки.....	205
Дубінська О. І.	
Європейський суд з прав людини та його рішення щодо порушення прав людини у справах про видачу та депортацію.....	208
Журавель М.І., Мацко А.С., Шашкова -Журавель І.О.	
Характеристика міжнародно-правової системи захисту осіб похилого віку від дискримінації в трудових відносинах.....	212
Журик Ю.В.	
Окремі питання правового статусу фізичної особи-підприємця.....	218
Катасонов К.Г.	
Реалізація конвенції про захист прав та основоположних свобод в Україні.....	220
Кісілевич-Чорнойван О.М.	

Міжнародно-правове регулювання права людини «від інформації».....	223
Кожуховський Д. О.	
Характеристика правового регулювання відшкодування моральної шкоди в українському та російському цивільному законодавстві та в країнах англо-американської правової системи.....	230
Коломієць О.А.	
Проблеми боротьби з Інтернет-злочинами у міжнародному співтоваристві.....	238
Комарницький Д.С.	
Держава та особа: протиріччя чи взаємодія?.....	245
Кориневич А.О.	
Міжнародно-правові засади інтеграції в енергетичному секторі Європейського Союзу.....	246
Кравець І.М.	
Право фізичної особи на організацію підприємницької діяльності.....	253
Кравченко С.С.	
Діяльність міжнародних неурядових організацій: антрополого-правовий аналіз.....	255
Кузьменко А.М.	
Особливості визначення критеріїв розмежування суб'єктів міжнародного (публічного) економічного і міжнародного приватного права в умовах сучасного інформаційно-психологічного протистояння ТНК з суверенами.....	257
Лазур Я. В.	
До проблеми класифікації форм адміністративно-правового захисту прав і свобод громадян у сфері публічного управління.....	274
Ланко А.А.	
Основні теоретичні аспекти правового звичаю.....	279
Лебедєва О.В.	
Співвідношення держави та права: теоретичні підходи до проблеми.....	282
Лінник Н.В.	
Міжнародно-правові аспекти боротьби з дитячою бездоглядністю та безпритульністю.....	284
Ляшенко Р.Д.	
Застосування методу контент-аналізу до визначення поняття «правова презумпція».....	291
Магеррамов А.А.	
Специфические международно-правовые принципы экологической безопасности.....	294
Макаренко Л. О.	
Моральна відповідальність: сутність і значення.....	298
Марчук Р.П., Шебуренков О.О.	
Право та правосуддя в Київській Русі.....	301
Масол С.В.	
До питання про міжнародну правосуб'єктність транснаціональних корпорацій.....	304
Мацко А.С.	
Правове регулювання загальносвітової безпеки та вплив на запобігання міжнародним злочинам.....	309
Медведєва М. О.	
Проблеми ефективної реалізації міжнародного права навколишнього середовища.....	314
Мінка П.П.	
Проблеми адміністративно-правового регулювання свободи віросповідання в Україні.....	326
Мінка Т.П.	
Характеристика паспортно-реєстраційного режиму як різновиду адміністративно-правових режимів.....	329
Міхатуліна О.М.	
Порівняльне правознавство як засіб зближення трудового законодавства України із законодавством Європейського Співтовариства.....	332
Міхньова Є.Г.	

Міжнародно-правові аспекти регулювання клонування.....	335
Михайленко О.В.	
Публічна служба в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аспект.....	345
Москалик О.М.	
Позитивна дискримінація.....	349
Нерсесян А. С.	
Особливості статусу юридичних осіб приватного права у країнах континентальної правової сім'ї.....	353
Прокопчук Ю.М.	
Право на працю як окрема категорія прав людини.....	356
Росоляк О.Б.	
Конституційно-правові моделі бюджетної політики сучасної України та ФРН: порівняльно-правовий аспект.....	361
Савчук А.О.	
Захист прав людини в рамках міжнародних міжурядових організацій.....	367
Сімак Н.	
Міжнародно-правове регулювання превенції тероризму в сучасних умовах.....	370
Слатвицька А. В.	
Особливості правового регулювання захисту економічних прав жінок у Європейському Союзі.....	376
Смирнова Г.І.	
Універсальний договірний механізм міжнародно-правового регулювання двосторонніх міждержавних відносин.....	383
Смирнова К.В.	
Концепції юридичної природи Європейського-Союзу - федерація, міжнародна організація чи об'єднання з особливим правопорядком.....	386
Стрельцова О. В.	
Еволюція джерел права Європейського Союзу в світлі набуття чинності Лісабонським договором про реформи 2007 р.....	391
Стройко І.А.	
Міжнародно-правова охорона прав організацій мовлення у контексті переходу на цифрові формати мовлення та впровадження інноваційних технологій.....	396
Ступак А.Л.	
Законність та правопорядок: поняття та загальна характеристика.....	400
Съроед Т.Л.	
Обеспечение прав заключенных под стражу лиц в рамках международного уголовного процесса.....	403
Тараконич Т.А.	
Правове регулювання та правовий вплив: співвідношення понять.....	409
Толкачова Н.Б.	
Особливості співпраці держав - членів ОБСЄ у сфері захисту прав людини.....	411
Устименко О.В.	
Колізії в нормативно-правових актах Міністерства оборони України, що стосуються проходження служби особами офіцерського складу.....	415
Федорова А.Л.	
Система виконання рішень національних судів: українські реалії у світлі прийнятих рішень Європейського суду з прав людини проти України.....	420
Хім'як Ю.Б.	
Окремі питання відповідності КК України вимогам, що випливають з ст.4 ЄКПЛ «Заборона рабства і примусової праці» та відповідної практики ЄСПЛ.....	425
Чернега А.П.	

Принципи правової держави.....	428
Шилінгов В.С.	
Методологія та функції сучасної юридичної компаративістики.....	432
Шкіль М.В.	
Охорона правосуддя в адміністративно-деліктному законодавстві зарубіжних країн.....	437
Шумеляк К.А.	
Вплив загального явища глобалізації на розвиток міжнародної міграції.....	441
Юшина С.І.	
Проблема прав людини в романі «Сад Гетсиманський».....	446
РЕКОМЕНДАЦІЇ КОНФЕРЕНЦІЇ	449